

SKRAJŠANI POSTOPEK PRED OKRAJNIM SODIŠČEM

U V E D B A

V tem postopku se subsidiarno smiselno uporabljajo določbe iz rednega k.p.

K.p. se uvede na podlagi: – *obtožnega predloga* DT oz. oškodovanca kot tožilca ali
– *zasebne tožbe*

DT lahko vloži obtožni predlog tudi na podlagi same kaz. ovadbe. Obtožni predlog in zasebna tožba se vložita v toliko izvodih, kolikor jih je treba za sodišče in obdolženca.

Pred vložitvijo obtožnega predloga lahko DT predlaga sodniku posamezniku, da opravi posamezna preiskovalna dejanja. Če se preiskovalni sodnik s predlogom:

- strinja → opravi preiskovalna dejanja (čim hitreje in na kratko) nato pa pošlje vse spise DT-ju.
- ne strinja → obvesti o tem DT.

Ko DT prejme spise oz. obvestilo sodnika, lahko: – odloči, da bo vložil obtožni predlog ali
– izda sklep, s katerim zavrže kaz. ovadbo.

Če je kaz. ovadbo podal oškodovanec, pa DT v 1 mesecu po njenem prejemu ne vloži obtožnega predloga in tudi ne obvesti oškodovanca, da je zavrgel ovadbo oz. odložil kaz. pregon, ima oškodovanec pravico, da kot tožilec začne pregon s tem, da poda sodišču obtožni predlog. (433. čl.)

Vsebina: Obtožni predlog oz. zasebna tožba mora obsegati: ime in priimek obdolženca z osebnimi podatki (če so znani), opis k.d., sodišče (pred katerim naj se opravi gl. obravnava), predlog, kateri dokazi naj se izvedejo na gl. obravnavi in predlog, da se obdolženec spozna za krivega in obsodi po zakonu. V obtožnem predlogu se sme predlagati, da se obdolženec pripre. Če je obdolženec že v priporu ali če je bil med preiskovalnimi dejanji v priporu, je treba v obtožnem predlogu navesti, koliko časa je bil priprt. (434. čl.)

P R I P O R

Pripor se sme *izjemoma* odrediti zoper tistega, za katerega je utemeljen sum, da je storil k.d., ki se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog:

1. če se skriva, če se ne da ugotoviti njegova istovetnost ali če so podane druge okoliščine, ki očitno kažejo na nevarnost, da bi sicer pobegnil;
2. če gre za k.d. zoper javni red in mir, zoper spolno nedotakljivost ali za k.d. s prvinami nasilja, za katera se sme izreči kazen zapora 2 let, ali za druga k.d., za katera se lahko izreče kazen zapora 3 let, kadar je podan razlog za pripor iz 2. ali 3. tč., 2. odst. 201.člena (= uničenje sledov k.d.; vplivanje na priče, udeležence ali prikrivalce; nevarnost ponovitve k.d., dokončanja ali storitve zagroženega k.d.).

Pred vložitvijo obtožnega predloga sme trajati pripor le toliko, kolikor je treba, da s opravijo preiskovalna dejanja, vendar ne več kot **15** dni (op. prej 8). O pritožbi zoper sklep o priporu odloča senat (izvenrazpravni) okrožnega sodišča. Glede pripora od vložitve (op. v ZKP "izročitve?") obtožnega predloga do konca gl. obravnave mora senat (izvenrazpravni) vsak mesec preizkusiti, ali so še dani razlogi za pripor. Če je obdolženec v priporu, mora sodišče postopati posebno hitro.

Glede pripora od izročitve (vložitve?) obtožnega predloga do konca gl. obravnave se smiselno uporabljajo določbe 207. čl. tega zakona: (432/3.čl.)

- po izročitvi obtožnice (obtožnega predloga) sodišču do konca gl. obravnave sme odrediti ali odpraviti pripor samo senat s sklepom po zaslišanju DT, če teče postopek na njegovo zahtevo
- zoper sklep o odreditvi pripora se sme priprti pritožiti v 24. urah od ure, ko mu je bil sklep vročen (o pritožbi mora sodišče odločiti v 48. urah)
- senat mora po preteku 2 mesecev od zadnjega sklepa o priporu tudi brez predloga strank preizkusiti, ali so še dani razlogi, in izdati sklep, s katerim pripor podaljša ali odpravi (pritožba ne zadrži izvršitve) → zoper sklep, s katerim senat zavrne predlog za odreditev ali odpravo pripora, ni pritožbe.
- po vložitvi obtožnice (obtožnega predloga) lahko pripor traja največ 2 leti → če v tem roku obtožencu ni izrečena obsodilna sodba, se pripor odpravi in se obtoženec izpusti.

P O S T O P E K

Ko sodišče prejme obtožni predlog ali zasebno tožbo, preizkusi sodnik najprej, ali je sodišče pristojno in ali so dani pogoji, da se obtožni predlog oz. zasebna tožba zavrže. Če sodnik spozna, da je za sojenje pristojno:

- krajevno pristojno drugo okrajno sodišče → mu po pravnomočnosti sklepa odstopi zadevo.
- stvarno pristojno okrajno sodišče → odstopi zadevo v nadaljnji postopek pristojnemu DT (če ta misli, da je pristojno sodišče, ki mu je poslalo zahtevo, zahteva odločitev senata okrajnega sodišča)

Če sodnik ne izda nobenega od prejšnjih sklepov (= pristojnost, pogoji), odredi vročitev obtožnega akta obdolžencu in takoj razpiše gl. obravnavo. Če v 1 mesecu ne določi gl. obravnave, obvesti o razlogih za to predstojnika sodišča (ta ukrene vse potrebno, da se obravnava čim prej določi). Ko je razpisana gl. obravnava, se sodišče po uradni dolžnosti ne more več izreči za krajevno nepristojno.

Sodnik **zavrže** obtožni predlog ali zasebno tožbo, če:

- je podan kakšen od zakonskih razlogov za ustavitev postopka (= ni k.d.; izključena kaz. odgovornost + ni razlogov za varnostni ukrep; zastaran kaz. pregon ali pa je k.d. obseženo z amnestijo ali pomilostitvijo ali druge okoliščine /začasno/ izključujejo pregon; ni zahteve upravičenega tožilca ali potrebnega predloga ali dovoljenja za pregon);
- ni zadosti dokazov, da bi bil obdolženec utemeljeno sumljiv k.d. (če so bila opravljena preiskovalna dejanja)

Sklep s kratko obrazložitvijo se vroči tožilcu in obdolžencu.

Če ni pogojev za obvezno obrambo, se obdolžencu (ki ne more plačati stroškov za obrambo) na njegovo zahtevo postavi zagovornik po uradni dolžnosti, če je to v interesu pravičnosti. O zahtevi odloči sodnik.

Vabilo: Sodnik na gl. obravnavo povabi obdolženca in njegovega zagovornika, tožilca, oškodovanca in njihove zakonske zastopnike in pooblaščenca, priče, izvedence in tolmača.

Obdolžencu se v vabilu sporoči/opozori, da:

- sme na gl. obravnavo priti z dokazi za svojo obrambo ali da lahko dokaze pravočasno sporoči sodišču, da bi se mogli preskrbeti za gl. obravnavo;
- se bo gl. obravnava opravila tudi v njegovi nenavzočnosti, če bodo podani zakonski pogoji za to (= pravilno vabljen, ni nujna navzočnost, že zaslišan);
- se bo štel, da se je odpovedal pravici do pritožbe, če najkasneje v 8 dneh od dneva razglasitve sodbe ne bo napovedal pritožbe;
- ima pravico si vzeti zagovornika + če obramba ni obvezna: da gl. obravnava ne bo preložena, če zagovornik nanjo ne pride ali če bi si obdolženec šele na njej vzel zagovornika.

Z vabilom se mu vroči tudi prepis obtožnega akta (predloga oz. zasebne tožbe), če mu ni bil poslan takoj po preizkusu. Vabilo se mu vroči tako, da mu ostane med vročitvijo in gl. obravnavo zadosti časa za pripravo obrambe, najmanj pa **3 dnevi** (ta rok se lahko skrajša z obdolženčevo privolitvijo).

GLAVNA OBRAVNAVA

- Opravi se v kraju sodišča. V nujnih primerih (predvsem, če je treba opraviti ogled ali je to koristno za lažjo izvedbo k.p.) se lahko opravi v kraju storitve k.d. ali kraju ogleda, če je na območju tega sodišča (z dovoljenjem predsednika sodišča).
- Ugovor krajevne nepristojnosti se sme podati le do začetka gl. obravnave.
- Če sodnik med ali po končani obravnavi spozna, da je za sojenje stvarno pristojno okrajno sodišče ali da so podani isti razlogi, kot za zavrženje obtožnice (352.čl. → 1-če je tekel postopek brez zahteve upravičenega tožilca, 2-če ni potrebnega predloga oškodovanca ali prist. drž. organa ali če je prist. drž. organ umaknil dovoljenje, 3-če so podane druge okoliščine, ki začasno preprečujejo pregon) → s sklepom zavrže obtožni akt.
- Če ne pride v redu vabljeni: obdolženec → sme sodnik odločiti, da se obravnava opravi brez njega → pogoj: navzočnost ni nujna + da je že bil zaslišan. zagovornik (in ne obvesti sodišča, zakaj je zadržan) ali če brez dovoljenja zapusti obravnavo ali če mu sodnik odreče nadaljnjo obravnavo zaradi motenja reda, obramba pa ni obvezna → se obravnava opravi brez njegove navzočnosti, če si obdolženec ne vzame takoj drugega zagovornika.
- Obravnava se začne z branjem obtožnega predloga ali zasebne tožbe (prebere tožilec). Če je mogoče, se začeta obravnava konča brez prekinitve.

- Po obravnavi sodnik takoj izreče sodbo in jo razglasi z bistvenimi razlogi. Sodba mora biti izdelana pisno v 15 dneh od razglasitve. Zoper sodbo je dovoljena pritožba v 8 dneh od vročitve prepisa sodbe.
- **Pripor:** Če sodnik v sodbi izreče kazen zapora, sme odrediti, da se obdolženec pripre oz. da ostane v priporu, če obstajajo zakonski razlogi iz 432/1.čl. (= utemeljen sum o storitvi k.d., če se obdolženec skriva, če se ne da ugotoviti njegova istovetnost, nevarnost pobega, če gre za k.d. zoper javni red in mir, zoper spolno nedotakljivost ali k.d. s prvinami nasilja). Pripor sme trajati do pravnomočnosti sodbe – vendar največ do izteka kazni, ki jo je izreklo sodišče I. stopnje. Smiselno se uporabljajo določbe tudi o odpravi pripora potem, ko je izrečena sodba.

PORAVNAVA STRANK (444. čl.)

Preden je razpisana gl. obravnava za k.d. iz pristojnosti sodnika posameznika, za katero se storilec preganja na **zasebno tožbo**, lahko sodnik povabi zasebnega tožilca in obdolženca, naj prideta določenega dne sama na sodišče, da se vnaprej razjasni stvar, če misli, da bi bilo to smotrno za hitrejši konec postopka. Obdolžencu se vroči z vabilom tudi prepis zasebne tožbe.

Če ne pride do poravnave strank in umika zasebne tožbe, sprejme sodnik izjave strank in jima naroči, naj predlagata dokaze, ki naj se preskrbijo.

Če sodnik ne zavrže tožbe, odloči, kateri dokazi naj se izvedejo na gl. obravnavi, in praviloma takoj razpiše gl. obravnavo ter to sporoči strankama.

Če sodnik misli, da ni treba zbirati dokazov in da tudi ni drugih razlogov, da se posebej razpiše gl. obravnava, lahko takoj začne z gl. obravnavo in po izvedbi dokazov (ki so pred sodiščem) odloči o zasebni tožbi. Na to je treba zasebnega tožilca in obdolženca posebej opozoriti v vabilu.

Če zasebni tožilec na vabilo ne pride, velja 58. čl. (= 1-če je bil v redu vabljen ali mu vabila ni bilo mogoče vročiti, se šteje, da je umaknil tožbo; 2-vmitev v prejšnje stanje iz opravičenih razlogov).

POSTOPEK NA II. STOPNJI (445. čl.)

Kadar odloča sodišče II. st. o pritožbi zoper sodbo, ki jo je izdalo sodišče I. st. po skrajšanem postopku, obvesti stranki o seji svojega senata samo, če predsednik senata ali senat spozna, da bi bila navzočnost strank koristna za razjasnitev stvari.

Če gre za k.d., za katero teče postopek na zahtevo DT, pošlje predsednik senata pred sejo senata spise DT, ki lahko da svoj pisni predlog.